

Stockholms kommun

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkesprogram

efter tillsyn i Midsommarkransens gymnasium
belägen i Stockholms kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet.

Skolinspektionens beslut

Avhjälpta brister

Skolinspektionen avslutar tillsynen av huvudmannen Stockholms kommun, avseende områdena extra anpassningar, bedömning och betygsättning, studiero, elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, elevfrånvaro samt styrning och utveckling av utbildningen vid Midsommarkransens gymnasium.

Ärendet

Skolinspektionen genomförde under hösten 2018 tillsyn av Stockholms kommun. Skolinspektionen fattade den 20 december 2018 beslut efter tillsyn för Midsommarkransens gymnasium.

I beslut den 20 december 2018 samt den 22 januari 2019 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande att ge alla elever i behov av det stöd i form av extra anpassningar, att inom det aktiva lärarstödet fortlöpande ge elever information om deras kunskapsutveckling och utvecklingsbehov, att tillförsäkra alla elever studiero, att implementera skolans ordningsregler, att se till att skolan i sin organisation, arbetsmiljö och undervisning säkerställde att eleverna deltog i undervisningen. Vidare konstaterades brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande, i skolans systematiska kvalitetsarbete samt avseende samverkan mellan lärare på skolan.

I uppföljningsbeslutet den 20 april 2020 konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen hade avhjälpt bristen avseende lärarnas samverkan, medan övriga brister kvarstod.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i beslutet den 20 april 2020. Uppföljningen bygger på den redovisning av vidtagna åtgärder som Stockholms kommun inkom med den 29 oktober 2020, intervjuer som genomfördes med rektor, elevhälsa, lärare och elever den 2-4

juni samt kompletterande information som inkom från huvudmannen den 29 juni 2021.

Motivering till beslut

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen avseende att se till att alla elever i behov av det ges stöd i form av extra anpassningar. Denna bedömning görs framförallt utifrån att huvudmannen i sin redovisning ger en tydlig och tillfredsställande beskrivning av skolans arbete med extra anpassningar samt redovisar att extra anpassningar ges skyndsamt.

Rättslig reglering

I 3 kap. 5 § skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen, genom resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens utredning

Av Stockholms kommuns redovisning framgår bland annat följande. Om en elev är i behov av extra anpassningar, så pratar läraren med eleven och skapar sig en bild av elevens svårigheter. Utifrån detta samtal gör läraren sedan en kartläggning av elevens behov. Utifrån kartläggningen samråder därefter läraren, vid behov, med specialpedagogen. Vidare framgår, att om elevens behov är omfattande, kan specialpedagogen bistå läraren vid kartläggningen. För att stötta lärarna ytterligare i att genomföra extra anpassningar, har specialpedagogen skapat en "verktygslåda" med olika extra anpassningar i det digitala elevdokumentationsverktyget, där de extra anpassningarna dokumenteras så att berörda lärare kan se vilken typ av extra anpassningar som ska tillämpas för den enskilda eleven. Vidare framgår av redovisningen, att extra anpassningar sätts in skyndsamt när det blivit klart för läraren att redskapen för ledning och stimulans inte är tillräckliga för att eleven ska utvecklas och nå målen för undervisningen.

I intervju med rektorn framkommer att de biträdande rektorerna gör lektionsbesök och att extra anpassningar är en av de saker som

ledningsgruppen då tittar på. Av intervjun framgår vidare, att ambitionen har varit att även specialpedagogen ska genomföra lektionsobservationer, men att detta har försvårats av fjärrundervisningen. Enligt rektorn finns detta angivet i skolans uppdrags-, process-, och resultatdialog och där anges även att lärarna ska exemplifiera hur de gör extra anpassningar.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen avseende att inom det aktiva lärarstödet fortlöpande ge elever information om deras kunskapsutveckling och utvecklingsbehov. Denna bedömning görs framför allt utifrån att huvudmannen i sin redovisning beskriver att varje elev, på flera olika sätt, får återkoppling kring vad eleven behöver utveckla och hur eleven kan göra detta.

Rättslig reglering

Enligt 15 kap 20 § skollagen ska eleven och elevernas vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevens utveckling (3 kap. 3 § skollagen). Rektorn ska se till att eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).

Enligt läroplanen för gymnasieskolan ska läraren fortlöpande ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna, samverka med vårdnadshavare och informera om elevernas skolsituation och kunskapsutveckling samt redovisa för eleverna på vilka grunder betygssättning sker. (Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg)

Utredning

Av Stockholms kommuns redovisning framgår att skolan har arbetat fram en modell, där lärare efter varje moments avslut, i all undervisning, ska återkoppla till respektive elev vad eleven behöver utveckla och hur eleven kan gå tillväga för att göra detta. Av redovisningen framgår vidare att det i mitten av varje kurs, hålls mittkurssamtal mellan undervisande lärare och respektive elev. Vid samtalen ska fokus vara på hur eleven ska utveckla sina färdigheter och hur eleven ligger till kunskapsmässigt. Vidare framgår att lärarna inför utvecklingssamtalen ska skriva in i det digitala elevdokumentationsverktyget, vad undervisningen har handlat om hittills, hur utfallet för den enskilda eleven varit samt vad eleven behöver utveckla. Elev och vårdnadshavare har tillgång till den digitala dokumentationen inför utvecklingssamtalen samt får en papperskopia i samband med utvecklingssamtalen. Av redovisningen framgår även att återkopplingen till elever följs upp löpande, bland annat vid de biträdande rektorernas återkommande lektionsbesök.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen avseende att det saknades ett gemensamt förhållningssätt att tillförsäkra eleverna studiero samt att ordningsreglerna inte var implementerade. Denna bedömning görs framförallt utifrån att det av huvudmannens redovisning, samt genomförda intervjuer, framkommer att lärarna nu har ett gemensamt förhållningssätt för att främja studiero samt att skolans ordningsregler är implementerade.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 3 § skollagen, ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Utredning

Av Stockholm kommuns redovisning framgår att skolans modell för studiero har implementerats i alla klasser under läsåret 2019/20. Det framgår vidare att modellen förfinats under höstterminen 2020, vilket lagt grunden för ett gemensamt förhållningssätt gällande studiero. Skolans ordningsregler och en åtgärdstrappa har även implementerats på skolan. Vidare framgår att skolan har arbetat med ett förväntansdokument tillsammans med alla elever. Av inkommen dokumentation framgår, att förväntansdokumentet består av två delar, dels vad elever kan förvänta sig av skolan dels vad personalen förväntar sig av eleverna. Bland annat anges, att eleverna kan förvänta sig att undervisande lärare har välplanerade lektioner samt att personalen tar sitt ansvar för att arbetsmiljön är så stimulerande, inkluderande och trygg som möjligt samt att ordningsreglerna upprätthålls. Vidare framgår av förväntansdokumentet, att skolan förväntar sig att eleverna ska bidra till ett lugnt, tillåtande och positivt klassrumsklimat samt att eleverna följer ordningsreglerna. Det framgår även att genomförda elevenkäter visat på en klar förbättring på vissa program vad gäller studiero. På de program där huvudmannen inte ser en lika tydlig förbättring genomförs dock insatser. Insatserna består bland annat av förstärkt vuxennärvaro samt delning av grupper.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever, framkommer bland annat att lärare pratar om förväntansdokumentet inför varje termin, samt vid behov även på mentorstiden.

Vid intervju med lärare framgår bland annat, att det är en ständigt pågående diskussion kring ordningsreglerna och de gråskalor som dyker upp, som till exempel om en elev behöver ha med sig mobiltelefonen som en extra anpassning. Lärare uppger vidare att de har pratat om att det är viktig att

lärarna gör lika, vilket har lyfts på arbetslagsmöten. Vidare framgår vid intervjun, att om eleven bryter mot reglerna så dokumenteras detta. Om det sedan sker en anmälan till elevhälsan, så finns den dokumentationen med. Vidare uppger lärare, att om flera lärare upptäcker oro i en klass, görs en åtgärdsplan med medverkan av elevernas vårdnadshavare.

Representanterna för elevhälsan uppger i intervju, att de har skapat enkäter för klasser där de har fått uppgift om att det är lite rörigt, för att snabbt få en bild av situationen. Representanterna uppger vidare att studieron är bättre idag. Enligt kuratorn har kuratorerna och specialpedagogen jobbat med detta. Kuratorn berättar vidare att elevhälsan har en möjlighet, i och med enkäterna, att se och fånga upp situationer på ett tidigt stadium. Det har även förbättrat kommunikationen mellan elevhälsan, lärarna och eleverna.

Säkerställande av elevers deltagande i undervisningen

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen avseende att se till att skolan i sin organisation, arbetsmiljö och undervisning, säkerställer att eleverna deltar i undervisningen samt i de fall de uteblir, utreder orsaken till detta. Denna bedömning görs framför allt utifrån att huvudmannen i sin redovisning beskriver att skolgemensamma förhållningsregler för hantering av frånvaro har implementerats samt att skolan har identifierat de program där frånvaron är högre och där satt in insatser för att främja närvaron.

Rättslig reglering

Enligt 15 kap. 16 § skollagen [2010:800] ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl, behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Utredning

Av Stockholm kommuns redovisning framgår bland annat, att det under vårterminen 2020 implementerats skolgemensamma förhållningsregler för elevers sena ankomst, vilka har resulterat i att elevernas sena ankomster minskat med 50 procent. Vidare framgår att elevernas frånvaro följs upp av

mentorerna; om en elev har ogiltig frånvaro, kontaktar mentorn elev och vårdnadshavare och genomför en kartläggning. Utifrån en beslutad mall kartläggs sedan orsaken till frånvaron, vad skolan kan göra för att hjälpa eleven att förbättra närvaron, vad eleven själv kan göra samt hur vårdnadshavarna kan hjälpa till. Kartläggningen följs upp en vecka efter mötet. Utifrån utfallet av uppföljningen, kan elevhälsans olika professioner kopplas in, för att stötta eleven till en bättre närvaro. Utifrån en analys på programnivå, har skolan identifierat att yrkesprogrammen har en högre frånvaro, varför tätare uppföljning av frånvaron sker för dessa.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete samt avseende att psykolog inte deltog i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Denna bedömning görs framför allt utifrån att huvudmannen i sin redovisning beskriver, att skolan genom sitt systematiska kvalitetsarbete har identifierat utvecklingsområden som elevhälsan ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande med samt att skolan nu har tillgång till en psykolog i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 25 § skollagen, ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Utredning

Av Stockholm kommuns redovisning framgår, att det under vårterminen 2020 utarbetades nya uppdrag för elevhälsan. Arbetet ledde till att två utvecklingsområden skrevs fram i elevhälsoplanen. De två områdena var att fortsätta arbetet med att skapa en tillgänglig studiemiljö, vilket innefattar arbete med extra anpassningar och särskilt stöd samt studiero. Arbetet sker i samarbete mellan elevhälsan och arbetslagen. Det andra uppdraget handlar om att arbeta med tryggheten i skolan. Vidare framgår det av huvudmannens redovisning att det i brukarenkäten och i skolans trygghetsenkät finns en skillnad mellan flickor och pojkars upplevelse av trygghet. Flickorna upplever

sig mer utsatta och otrygga, varför elevhälsan har tagit fram olika aktiviteter och modeller för arbetet. Insatserna kommer att ske på arbetslagsnivå, riktat och anpassat till elevunderlaget. Elevhälsan arbetar med uppdraget som ett team direkt med arbetslaget, med de olika professionernas perspektiv.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning, att elevhälsan nu har tillgång till en psykolog i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna avseende det systematiska kvalitetsarbetet. Denna bedömning görs framför allt utifrån att huvudmannen i sin redovisning beskriver, att det systematiska kvalitetsarbetet nu genomförs på den skolenhet där samtliga elever är inskrivna.

Rättslig reglering

I 4 kap. skollagen anges att varje huvudman inom skolväsendet, på huvudmannanivå, systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen (Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar).

Utredning

Av Stockholm kommuns redovisning framgår att det systematiska kvalitetsarbetet nu görs på den skolenhet där samtliga elever är inskrivna. Det framgår vidare att alla elever från och med läsåret 2020/21 är inskrivna vid en och samma skolenhet. Av redovisningen framgår även att sedan augusti 2019 består skolans ledningsorganisation av en rektor och två biträdande rektorer.

På Skolinspektionens vägnar

X Andreas Gydingsgård

Beslutsfattare

Signerat av: Andreas Gydingsgård

I ärendets handläggning har även utredaren Linda Wolf (föredragande), utredaren Anne-Charlotte Ramsthaler samt juristen Ida Östlund deltagit.